

Castell de Solius

Referenciat al segle XV, és probable que ja existís algun tipus de fortalesa als segles XII-XIII. De l'època medieval, sols en resten els rebaixos artificials fets a la roca. A la penya veïna al castell hi ha la cova dels moros, o del forn, on es troba una petita cova picada a la roca que hom creu d'origen prehistòric, i que ha servit d'aixopluc al llarg dels anys i que sembla podia haver servit de crematori molt antigament. Per sota la roca hi ha la font del castell de Solius. La panoràmica des d'ambdues penyes és excel·lent.

Per l'altre costat es pot veure sobresortir entre la verdor dels arbres un turó mig cobert i coronat per un munt de parets enderrocades, és el Castell de Solius. L'estat actual del castell es limita a les runes de les parets, erosionades per la pluja, el vent i el pas dels anys. Un corriol ens dona l'entrada que porta al castell. Una paret fortificada, que és el que es troba en millor estat, té una porta de punt rodó que ens dóna accés a les escales per pujar. Moltes d'elles estan picades a la pedra. A tot el voltant del castell es troben forats arrodonits que antigament servien per posar els pals per tancar l'accés al castell. A mitja muntanya hi ha una cisterna o recollidor d'aigua fet de pedres i mig tapat per l'espessa boscúria.

Pel fet de ser lloc estratègic, i segons les restes arqueològiques que s'hi ha trobat, ha estat habitat molt abans de tenir documentació històrica, que data del Segle XI. Els fonaments del castell de la roca, nom que li donaven antigament son de l'esmentat S. XI.

Era habitacle normal i, en perill de guerra, fortalesa, ja que alguns pagesos de Solius estaven obligats a la seva defensa, donat que pertanyia a la Seu de Girona: "a fer guardes en dit castell i personal per fer barreres i barbacanes". D'això en queden restes per tota la roca amb quantitat de forats i regates.

Amb el temps va perdre importància pel seu difícil manteniment. El propietari de Can Dalmau hi fa obres el 1830, en època carlina. Les obres les feu amb diners sostrets del soc de Sant Baldiri, no pas amb propis. L'obra fou feta amb poca solidesa i és la que ha arribat gairebé fins a nosaltres. Una part de la que quedava, la sud-est, va ser enderrocada del tot per una forta tramuntanada, el 9 de setembre de 1969. Per perpetuar-ne la memòria, mossèn Josep Maria Cervera i Berta ha compostat una sardana amb el títol "El Castell de Solius".